

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Pénteken 8. Aprilisban 1791.

Elegyes jegyzések.

A' mi Felséges Királyunk, a' Nápolyi Felségek, és az egész Felséges utazó lokaság Mártziusnak 24-dikén érkeztenek-meg Velentzébe, hol az egész Tanács és a' Nemeli Rend ki mondhatatlan örömmel és pompával fogadta ő Felségeket. — Ezen hónapnak 5-dikén indúla le Bétsből a' mi F. Palatinusunknak minden mozgó házi 's más Udvari készülete Budára. A' N. M. K. Testörzö Seregbéliek közzül 15 Testörzők parantsolatot vettenek, hogy a' jövő hónapnak első napján Budára induljanak F. Palatinusunk szolgálatjára. Ezekkel mennek Májor *Pálsi* és Kapitány *Batskádý* Urak.

Néhány *Belgyiomi* Küldöttek, a' közelébb múlt Ország Gyűlésünk' vége tájján jelenvén-meg H. *Kau-nitznál*, illy fontos, és a' Magyar Nemzetnek örö-

kös díszére szolgálendő intést vettek a' Hertzeztől: „Az Urak' némely Polgár Társaiknak Posonba kel-
lene menni, hogy tanulnának ott jó gondolkodás'
módját a' nemes indulatú Magyar Nemzettől! “ —
Ezt, maga a' *Hannoviai* (*Hennegau*) Küldött be-
széllette. — A' *Tseh's* *Austriai* Udvari Kantzellá-
riának Ofztállyait, eggy újj Ofztállyal szaporította-
meg mostanában ő Felsége, melly ujjonnan fel álli-
tott Ofztálynak foglalatossága lészzen, a' Politika
Törvényeknek mennél jobb móddal lehető elintézés-
se. E' dologban, Referendáriussá rendeltetett ő Fel-
ségétől, Udvari Tanácsos és Professzor *Sonnenfels*
Jolef Ur.

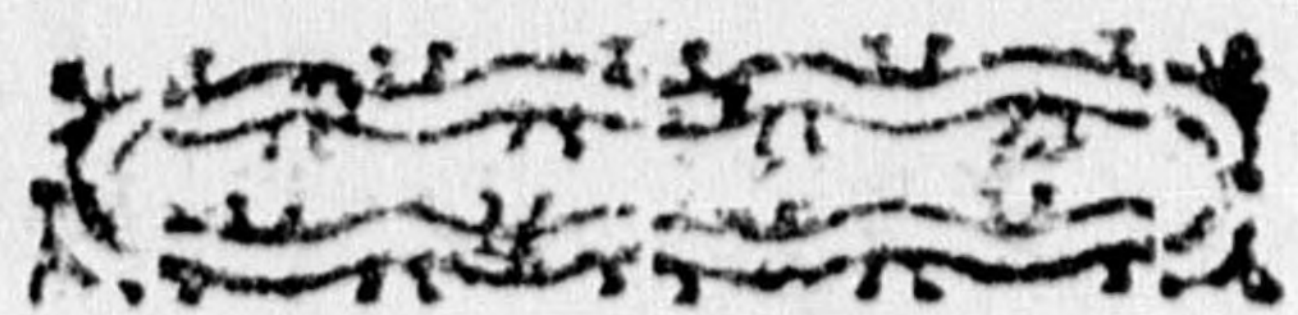
„A' *Novibazari* Basa, ki most leg közelebb
való Szomszédunk a' Törökök közzül, adót kívánt
közelébb néhány *Serviai* Faluktól, mellyek a' *Pasz-
sarovitzi* Békeség-kötésben ki szabott határokon be-
löl esnek. Midőn a' Falusiakkal nem boldogulhat-
tak volna az Adószedők, 500 fegyveres embert kül-
dött a' Basa reájok; kik is erőszakkal nyúltak a'
dologhoz, 's annyi minden-féle élelmet tsikartak ki
a' Lakosoktól, a' mennyire ment volna, az ő álla-
tások szerint az adó. Hire menvén ennek *Belgrád-
ba*, parantsolatot vettek leg-ottan 3 Kompániák a'
Preis's Regementjéből, 's ketten a' *Gyulaiéból*, hogy
a' leg szélső vigyázat helyén, ugymint a' *Bojana-
Rekai* Sántzon túl nyomullynanak, 's adják vissza
a' költsönt, az ott őrizet nélkül lévő Falukban a'
Törököknek. Fülibe menvén az említett Basának,
a' Ts. 's Kir. Népnek indulása, ajánlást tett leg ot-
tan, hogy ő kész, az el-vett eleségért ugyan annyit
adni vissza, mihellyest illendőnek fognák azt itél-
ni *Szisztovban* a' Török Ministerek. Ezzel, ujjolag
vissza vette útját a' mi Népünk. A' hegyeken,
mellyek rakvák voltak még akkor is hóval, nagyon
terhes vólt a' marsirozás. — Itt, mostanában se
nem rontanak, se nem építenek; azoknak kérések-
re, kik épületnek való helyért jelentik magokat,
csak az a' válasz, hogy még várakozással legye-
nek. — *Kladovában* nagy Sántzok vagynak készen,
a'

a' helységnek 4 szegeleteiben, egy magas Bástyával egyetemben, 's éppen most palánkollyák őket. A' mi Visgálódóink, egélsz' a' *Timok* vizéig elmengetnek még most-is. — *Pálffy* Reg. béli Kapitány M * Ur, megjárta nem régiben *Bodon (Viddin)* Városát, Görög Kalmár formában. Három napokig mulatott benne, 's következő hirekkel tért vissza: „Az Erősségnek őrizete áll 12 ezer emberből, és 150 ágyukból; a' *Duna* mentében Sántzok vannak hányva, melyeknél 50 fegyveres Tsajkák, 's úgy neveztetett *Bárkásfzok* tartózkodnak; mihelyest oda vittek *Jussuf* Basának, nagy pompával a' Birodalom' petsétjét: mindjárt *Siumla* felé vette útját: a' hajós Seregetskenek nagyobb részét *Rusztukhoz* küldötte, és a' mi velünk való fegyvernyugvást első Augusztusig meg-hozszabbitotta; — a' *Viddini* Törökök közönségesen óhajtják a' *Szisztovi* tanácskozásnak szerentsés ki menetelét, 's a' békeféséget “

Ezen jelen-való és már szinte végéhez közelgető 100-ad 3 — úgy szólván alatsou születésü szegény Legényekből koronázott már Királyokat. Az első a' mostani Lengyel Király, a' második a' vólt *Malakaskári* Király *Benyovszky* Remigius, kinek életét Anglus, Frantzia és Német Nyelveken már lehet olvasni, és talám Magyarúl is minden órán — a' 3 dik pedig a' *Kerfonésusi* Király H. *Potemkin*, ki Orosz Káplárságára még máig-is jól emlékezik. Ugyan is, tegnap előtt érkezék-meg Bétsbe a' Pétersburgi Kabinét Kurir, némely töllünk el-rejtetett titkos hirekkel, ki azt a' nyilván való hirt-is magával hozta Bétsbe, hogy ezen szélesen ki terjedett hirü Muszka Vitéz Vezér H. *Potemkin* az Orosz Udvar által *Kerfonésusi* Királynak tétetett; még pedig úgy, hogy *Moldva* és *Oláh* Ország is, a' Muszka Udvartól való felsőbb függés mellett, alatta lélsznek. — Ha ez olyan igaz, a' millyennek lenni az első hir állítja, minden órán bővebb tudósítást hallunk felölle.

Béts. — A' 'Sidók némely Házafságot, 's elválást illető Nehézségeket terjesztettek az el-igazítás

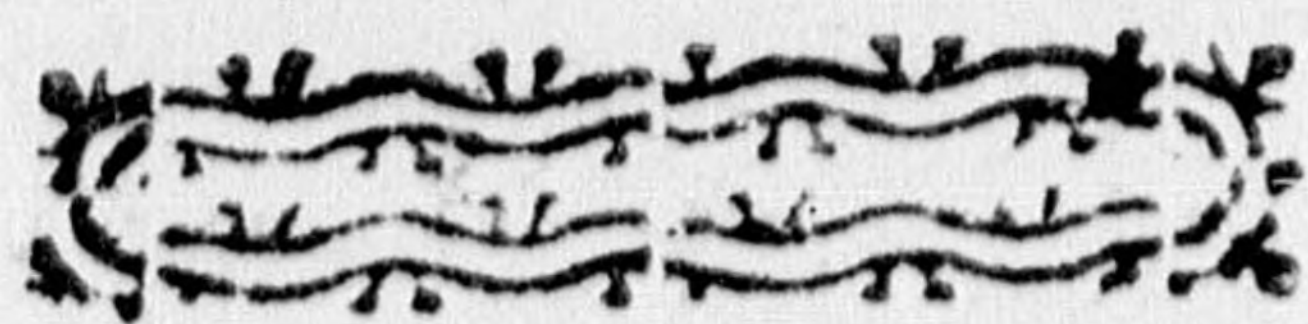

végezt ő Felsége eleibe, melyekre nézve ilyen Törvényes Pontokat határozott meg ő Felsége. 1.) A' mellesleg való Atyafiak között öltve kelendő Házasság tsak e' következők között lelzen erőtelen; úgy mint, Férjfi, 's Leány Testvérek között; a' Leány, és a' maga vérszerint való Attyafianak Fia és Unokája között: A' Sógorság, tsak az igen közel egybe Sógorosodott személyek között való Házasságot erőtelenitheti meg. Nintsen e' szerint módja a' Férjfinak abban, hogy ő az ő Feleségének Attyafiát, akár a' fel-felé menő (*ascendenti*) akár a' le felé menő (*descendenti*) Lineában legyen-is ez a' személy, vagy az ő Feleségének Testvérét el vehesse; úgy az Aszszony se mehet se Férjének Attyafiához, akármellyik Lineában-is legyen ezen Személy; se az ő Férje Bátyjának vagy Aszszony Attyafiának Fijához, vagy Unokájához férjhez. Tsak ugyan ha a' Férjfiunak meg-holt Feleségének Attyafiával való egybe kelését, nyomos okok javasolják, az egybe-kelesre való Engedelem, (*Dispensatio*) a' Pölgári Széktől függ. — 2.) A' Törvényes Házasságot, tsak egyedül a' Férjfiútól az Aszszonynak által adott El-válasról való Levele, erőtelenitheti meg. Ezen el-választó Levél, iratathatik ugyan a' maga Hitinek Sorfósaitól, de a' Házasságot külömben meg nem erőtelenithetik, hanem ha ezen Levél, mind a' két felek személyes letében a' Szék előtt, a' Férfitől az Aszszonynak adatik által. — Ha az Aszszony Házasság-törésben esik, a' Férjfinak, az Aszszonynak akarattya ellen-is, Hatalmában áll, el-válasról való Levelet adni, az Aszszony mindazáltal elébb törvényesen ítéltetés meg, bűnösnek lenni. — Külömben az el-válasról való Levél erőtelennek határoztatik, hanem ha a' Férjfi, minden kényszerítés nélkül önként, ennek adásában, az Aszszony pedig azon módon el-vevésében, meg-edgyeztek. Addig mind azáltal a' Szék az el-válandó feleket meg se halgassa, míg az ő Papjoktól vagy Oskolabéli Tanítójoktól Bizonyság Levelek nem lészzen: emezeknek pedig köteleltségekben fog állani, az el-válandó feleket,

feleket, fontos okokkal az ujjonnal való egybe-ke-
lésre reá birni; és addig Bizonyság Levelet ne-is
adjanak, valameddig intéseket gyümöltsteleneknek
lenni nem tapasztalják. Ha a' Széknek, a' környül
állások szerint, ujjonnan való egybe kelésekhez re-
ménysege lenne, az El-válást halaszsa-el, egy, két
Hónapokig: ha pedig ezeknek elmulása után is
minden probákat haszontalanoknak lenni tapasztal,
az El-válás Levélnek a' Férfitól, az Aszszonynak,
által való adását ugyan meg-engedje, de ugy hogy
előbb mind a' két Fél az egész Szék előtt ekkép-
pen fejezze-ki magát; hogy a' Férfi a' Levél által
adásában, az Aszszony pedig annak el-vételében,
önként meg-edgyezzenek.

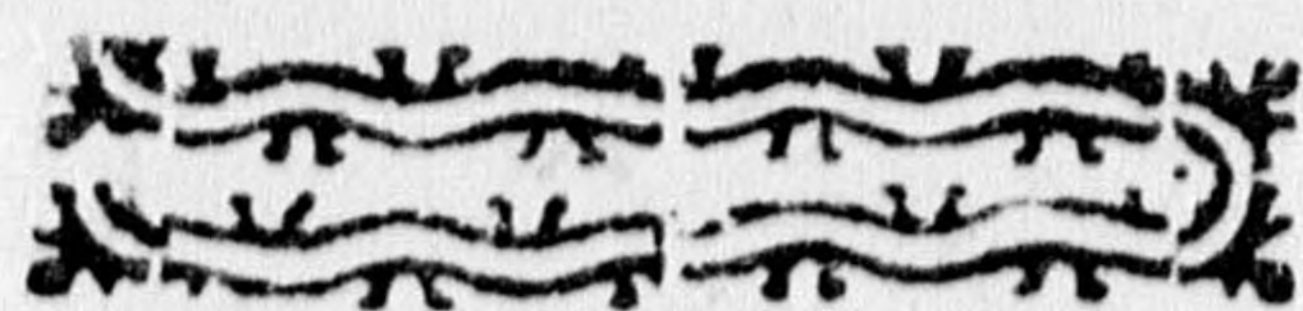
Brüsszel. — Ő Felsége ilyen ki-nyilatkozta-
tást méltoztatott a' maga *Belgyiumi* Rendeinek kül-
deni: — *Mi Második Leopold 's* a' t. „Hogy a'
Mi Tartományaink kívánságainak eleget tégyünk,
és hogy d. e. F. II. *Josef* Tsászár és Királynak a-
zonn Parantsolatjait, mellyek a' Vallás dolgait il-
letik, meg-erötelenittsük, és az egész Ekklesiái
Tárgyot illető dolgokat arra a' lábra állítsuk, mel-
lyen vólt, d. és b. e. F. *Mária Therésia* alatt; e-
zek iránt immár a' Mi tellyes hatalmú Ministerün-
kel, és a' F. Kir. Helytartójelen nem létében, a' Mi
Austriai Belgiumunk Királlyi Helytartójával, *Gróf*
Argentau Mercyvel, értekeztünk, és el-végeztük,
hogy törvényes erejétől meg-foltszuk, a' minthogy
e' jelenvaló Parantsolatunk által meg-is folstjuk,
mind azokat a' Parantsolatokat, mellyek költek:
1781. Eszt. Novemb. 28-dik napján. 1782. 18. Nov.
1781. 5. Decemb. 1782. 19. Aug. 1784. 28. Sept.
1786. 13. Máj. a' mely költ a' Házassági dolgok-
ban. 1782. 3. Apr. a' Klastromok ki-vétele iránt.
1783. 24. Nov. A' Romai Udvarnak Provisioiról.
A' *Beneficiumok Resignatioiról*, Fel-tserélésiről, a'
Sz. Széknek *Apellatioiról*. 1785. 10 Febr. Az A-
postoli Proto Notáriusról. 1785. 26. Sept. 1787. 17.
December. A' Parantsolatoknak a' Papi Székből
való ki-hirdetéséről. 1786 11. Febr. A' Templomok
szén.

szenteléséről. 1786. 8. Apr. A' Sz. Atyafiságoknak (*Fraternitates*) el-törlesztéről. Ezeknek minden hozzájuk tartozó Portékáik, mellyek még *Sequestrum*-ban vólnának, vissza adattatának. 1786. 10. Máj. A' *Processiok*nak és *Jubilæumok*nak el-töröltetésekről. 1786. 22. és 27. Máj. és 1787. 4. Jan. A' *Beneficiumok*, és Papi Jöszágok felosztásokról. 1786. 29. Máj. A' Falusi Papságok uj felosztásokról. 1786. 14. Jan., hogy egy Személy egyfzersmind több *Beneficiumot* egynél nem birhat. 1786. 16. Jan. 1789. 27. Apr. a' *Concurfusok*ról. 1786. 16. Oct.; a' *Lotháriumi* Közönséges *Seminárium* felállításáról, és a' *Luxemburgi Filiális Seminárium*ról. 1789. 16. Febr. és ennek Toldalékját dd. 27. Mártz. 1789. a' *Franciskánusok Szerzetéről*. Nem külömben a' *Klástromok* el-töröltetését illető Parantsolatnak, mely 1783. Eszt. Apr. 17. napján költ, minden erejét el-vesztük, és az már el-töröltetett *Klástromok* Jöszágainak Adminisztrátzioja, 's Jövedelmeinek bizonyos végekre való fordittatása, és a' Sz. Hagyományok iránt, a' Mi Tartományainkkal minél hamarabb értekezni fogunk. — Költ Bétsben. — *Leopold.* t. k.

Gallitziából az iratik, hogy a' Fels. Monárkha, II-dik *Josef*nek azon Rendelését, mely szerint a' 'Sidók hadi szolgálatot tenni kéntelenítették, el-töröltetett, és e' helyett már most bizonyos számú pénzt fizetnek esztendőnként. A' 'Sidó Rabokról is olyan rendelést tétetett ő Felsége itten, hogy ez után különös móddal leszzen az ő fogságok a' magok válások gyakarolhatása szerint. — Boldog idők!! midőn ezen föld Polgárinak szabad gondolkozást, és minden erőszak nélkül való Isteni tiszteletet engedtek — és az érdemmel jutalmat. II-dik *Josef* alatt kezdettek a' 'Sidók a' Keresztények között hadi szolgálatot tenni, II-dik *Leopold* alatt Hadnagygyá lett egy közüllök, a' maga Vallásának minden változtatása nélkül, a' mint a' Brüni Ujságból olvassuk.

A' múlt hónapnak 24-dikén egy különös történetet írnak *Trierből*, mely ez: „Ennek előtte mint egy

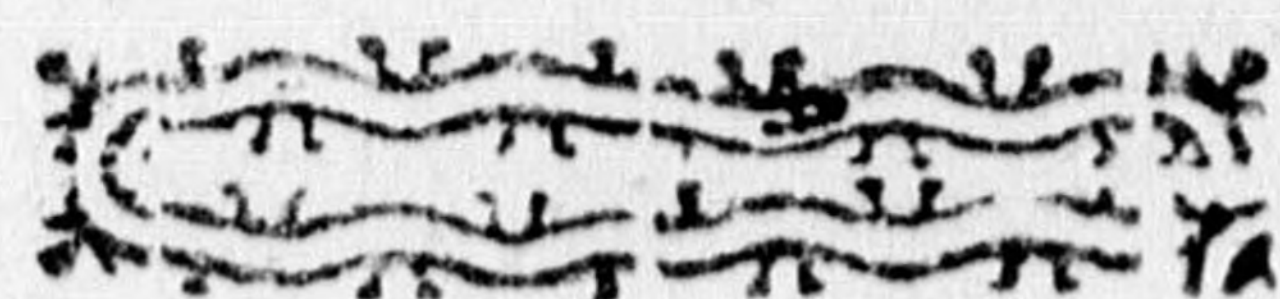

egy 4 hetekkel meg-érkezik ide ama régi Anglus Királyi Törsökből származott Gróf *Stuárt*. Ezen Gróf már egy darab időtől fogva az *Orléáni* Herzegnek igen nagy Baráttya lévén, mindenkégy gondolkoznak vala fölőle, hogy egy szökővény Frantzia Gavallér volna; azért az itt lévő Frantzia Gavallérok az ő Társaságát nem tsak kerülik vala, hanem az ő látogatását is el-nem fogadván, történik, hogy Gr. *Stuárt* a' *Lámbeski* Printznek Testvérjével Printz *Vandemantal* az úttzán találkozáván, a' Printz beszédbe elegyedik Gr. *Stuártal*, ki azonnal motskolódni kezdvén a' Printzel, e' mentegeti vala magát, hogy ő a' Frantzia dolgokkal most igen kevéssé gondolna. Ezen *Stuárt* meg-boszonkodván, szemére hányá, hogy a' Frantzia Gavallérok még tsak az ő látogatását sem akarnák el fogadni. Eleget menté a' Printz magát, hogy ennek okát a' mostani Frantzia környülállásokban lehetne keresni; de *Stuárt* fel-gyuladt mérgét nem ölthatván, kardra hívja a' Printzet. Printz *Vandemont* meg-veti a' *duellumat*, mivel jól tudta, hogy Gr. *Stuártot* semmiben meg-nem sértette; de *Stuárt* egy Levelet írván a' Printzhez, mérgesen hívja vala ezt a' tsatára. Mártz. 20 dikán azért reggeli 9 órakor kiállanak mind ketten a' Város Kapuja eleibe annak rendi-szerint. Minden Atyafiak és Jóakarók mesterkednek vala ezen veszedelmet meg gátolni, de lehetetlen vala. Gr. *Stuárt* keresztül szúrá Printz *Vandemontnak* lábujját, és fegyvere hegye óldala tsontjain el sikomodván, emez Gr. *Stuártat* köldökén alól keresztül spékelé, ki azonnal földre esvén, Pr. *Lámbesk* maga kotsiján vivé szállására, hova egy Frantzia vólt *Jésuita* Papot hivatván, meg-gyónt, és az utolsó kenetet vévén 22-dikben meg-hólt. Ezen 2 Testvér Printz egészen haláláig mind mellette valának. — 23 dikban el-temettették Gr. *Stuárt* a' Közöséges Temetőben. Tzimere vala 12 Kereszt, 4 Korona, 2 vad Disznó-fő ezen all-irással: *Nobilis ira*. Printz *Vandemontnak* Felesége tsak nem kétségben esék a' tsata alatt. Gr. *Stuárt* már előre

re rendelést tett vala haláláról, és egy kedves szolgájának 500 *Luisdort* testála előre, ki Ura előtt térdre esvén kéri vala, hogy kedvezne magának, kinek életét ő az egész Világnál elébb betsüli; de haszontalan vala. Printz *Vandemont* egy Lothringiai Házból származott Printz, kiről az iratik, hogy soha még csak egy Gyermeket-is meg nem bántott; most is az ő életére töröködött Gr. *Stuártot* sirva temette el.

Béts. Az *Illyriai* Kantzellária a' *Lobkovitz* Palotájából költözik a' Gen. Seminárium épületjébe, mellyet a' héten már készittenek vala e' végre. — Itt azt beszélnek, hogy a' Pápa a' Frantzia Nemzet Gyűlésétől tett minden Püspököket *excommunicált* volna. — A' mi Felséges Királyunkat II dik *Leopoldat*, bizonyos elkerülhetetlen, de előttünk tudva nem lévő okokra nézve, előbb haza várják a' Bétsiek, mintsem reméltük volna. — A' Pétersburgi Kurir 5-dikben érkezék Bétsbe. Tegnap megint 2 Kurir érkezék meg *Szisztovból* G. *Gyulai* és a' Pruszsus Udvarból. A' G. *Gyulai* Levelei ő Felsége után küldettek; de a' Pruszsus Kurir Leveleit ő Felségének maga személylyesen kívánnya által adni; azért ez ő Felségére várakozik. Itt közönséges hir, hogy G. *Gyulai* a' tökéletes Békeséggel érkezett legyen-meg — meghaljuk minden órán. — Ujj Parantsolatot adott ő Felsége, hogy a' Tábori szekerek mellett lévő lovak, melyek nem Katona alá valók, azonnal a' szegény Polgároknak adassanak, és tovább ne tartassanak. Ki-virágzott a' Baratzk-fával az áldott Békeség, és ezeknek gyümölcsök 6 hétre meg-is érik.

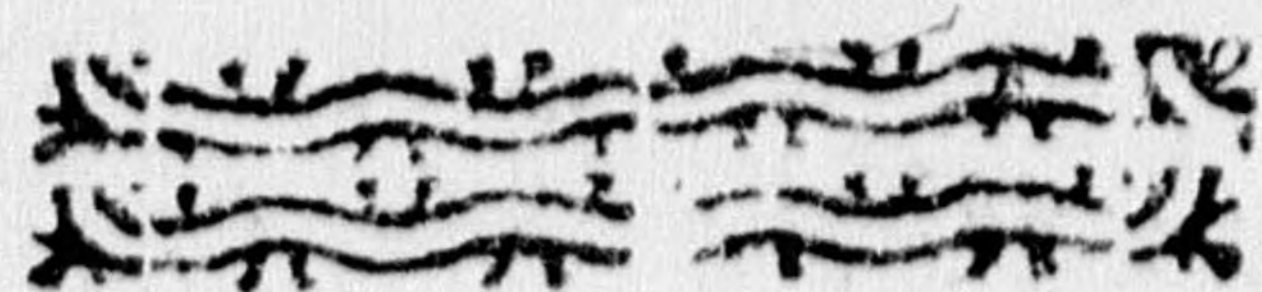

A' félben hagyott Magyar Országgi Törvényes Tzikkellyeknek folytatása.

18.) Mind azok, valakik a' Magyar Dicastériumoknál Tiszttségbe helyheztettnék, Hivatalokhoz való kezdetek előtt, a' Törvénytől szabott Esküvés formáját le-tegyék (Juramentum Decretale) — — — Ha valaki ezek között hitét meg-szegi, a' Tisztviselőktől, a' következő Ország Gyűlésére, hivatalának számadásra. Senki-is továbbá egy hamis Vádolónak tsupa szavára, Tiszttségétől meg ne fosztassék; hanem a' Bűnössel, a' Vádoló Pontok közöltesenek, mellyekre emez felelni tartozzon. —

19.) Bizonyossá teszi ő Felsége arról is a' Rendeket, hogy soha többé az Udvar, se pénzbéli, sem eleségbéli segedelmet, se uj Katonák adását, sem a' Nemesi, sem a' Nemteleni Rendtől, akár mi féle szín tekintet, vagy nevezet alatt, az Ország Gyűlésén kívül, nem hogy ki-iratni parantsolna, de még tsak nem is fog kívánni. — — — Sőt az állandó Katonaság tartására szükséges Adózás-is, ennekutánna mindenkor az Ország Gyűlésén határozatassék-meg: az 1715. Eszt. költ 8-dik, és az 1741. Eszt. költ. 22-dik Czikkellyeknek mindazáltal minden meg-sértődése nélkül. — 20.) Kegyelmesen igéri ő Felsége, hogy a' Só árra íránt, (Királyi julsainak mindazáltal minden meg-sértetődésén kívül) fog a' Rendekkel értekezni, és ha az el-kerülhetetlen környülállások nem parantsolják, a' Só árrát a' Diætán kívül, nagyobbítani nem fogja. —

21.) Az 1723. Eszt. költ 99. Czikkelyt, ő Felsége tellyesíttetni fogja. — 22.) A' Magyar Országgi Posták, a' F. K. Helytartó Tanács Kormányozása alatt légyenek; és azoknak jövedelme, a' Magyar Országgi Kamarában maradjon. A' Bányászság a' Magyar Kamarától függjön: a' Bányászti Törvény-szék, a' Státusok Törvénysszékekével edgyütt szerkeztesék. — 23.) Ő Felsége kegyelmesen igéri, hogy mint az Ekklesiák fő Gondviselője, az Ekklesiákat a' magok julsáiban meg-fogja tartani, és a' Sz. Ha-

gyományokat (*fundationes et pia legata*) a' Hag-
 gyóktól meg-hagyott végekre fogja fordittatni. — 24.)
 A' *Palatinus*, *Primás*, a' *Horváth Országi Bán*, és
 a' *Tarnok Mester* a' magok Jussaiban meg-erősített-
 nek. — 25.) A' K. Szabad, Bánya, és a' Jászok 's
 Kunok Kerületbéli Városok magok Privilegiumok-
 ban továbbra-is meg erősítettnek. — 26.) A' *Helvctica*
 és *Augustana* Vallást követőknek Vallásbéli és Polgári
 Jussaikat foglalja magában. — 27.) A' Nem egyesült
 Görög Hiten lévőknek-is Jofszágok birására, Tisztségek
 el-viselésére, és Vallásoknak minden helyen való iza-
 bados gyakorlására, szabadság engedtetik. Azon
 jussoknak mindazáltal melyekkel ő Felsége, az em-
 litett Görögöknek Vallás és Ekklesiabéli Dolgaik,
 Kegyes Hagyományaik, Neveltetéseik, Privilegiu-
 mok körül, ditső emlékezetű Elei után mint Ma-
 gyar Országnek Törvényes Királya bir, minden
 meg-sértetődések nélkül. — 28.) A' Temesi Kerü-
 let' azon, Magyar Országhoz, ujjonnan kaptsolt 3
 Vármegyei, az Magyar Ország Gyűlésein ennek-
 utánna Székkal és Voksal birjanak. — 29.) A' Já-
 szok és Kunok Kerületei, ugy az 6 Hajdu Városok-
 is ennek utánna a' *Diætára* Követeket küldjenek. —
 30.) *Temesvár*, *Therésia Várofsa*, *Posega*, és *Károly*
Várofsainak, más Sz. Királyi Városoknak szokása
 szerint, a' Diætán Székek és Voksok engedtetik. —
 31.) Minden tsupa *Szerentsétől függő Játék* (*Glücks-*
hafen) ugy nem külömben a' *Házárd Játék* meg-
 tiltatnak. — 32.) Ditső emlékezetű II. *Josef* Tsá-
 szár és Királytól engedtetett, és az Ország Törvé-
 nyeivel nem ellenkező Királyi Adományok (*Don-*
ationes) Privilegiumok tsak ugy maradhatnak - meg
 a' magok Törvényes erejekben, ha azok a' most
 ditsőségesen Uralkodó, törvényesen meg-koronáz-
 tatott F. II. *Leopold* által-is meg-erősítettnek. —
 33.) Mivel a' *Lelkeknek* Hadi Polgári fel-iratása,
 el-töröltetett; tehát egy *Deputátio* rendeltetett, a'
 mely a' *Lelkeknek* fel-iratását ki-dolgozza és mun-
 káját a' jövő Ország Gyűlése eleibe terjeszti. —
 34.) Minden nével nevezendő irások, mellyek a'
 kö-

közelebb múlt Föld-mérésre tartoztak, úgy a' Polgári mint a' Törvény-szék előtt erőtelenek: minden *Prætenfiók*, mellyek valakitől a' Föld mérésért tétethetnének, semmivé tétetnek: ki-vévén a' költsönös meg-egyezésből származott Kötelező-Levelekből való, helyes *Prætenfiokat*. És hogy soha többé e' féle Föld mérések ne legyenek, parantsoltatik. — 35.) A' Földes Uraknak Jobbágyaikhoz, a' Jobbágynak Földes Uraikhoz való viszont köteleiségekről: az igazságnak a' Parasztnak között való ki-szolgáltatásának módjáról: a' Parasztnak szabad el-költözésekről. — 36.) D. E. II-dik *Joséf* Császár és Örökös Királynak, Királyi Adományairól: a' Kamara Jofzágainak kisebb részekre való osztásáról.

37.) Ő Felsége, azon Emberi és Baromi Eléségek, mellyek a' jelen való Török Háború alatt, a' Tabor számára adattak, árrának fizetése iránt, azon Válaszszához fogja magát szabni, mellyet e' Részben, most közelebbről küldött. — 38.) A' 'Si-dók a' jövő *Diætáig* abban az állapotban meg hagyattnak, mellyben 1700 Elzt. Januáriusnak 1-ső napjától fogva vóltanak. — 39.) A' Királyi és a' *Septemvirális* Törvényes Táblák Pestre által költetnek. A' több Királyi Székek pedig ő Felsége további Rendeléséig Budán, úgy mint eddig, maradnak. — 40.) A' *Criminalis Sanctio*, és a' *Novus Ordo Judiciarius*, el töröltetnek; mellyeknek fogyatkozásokat a' következő 15 Tzikkellyek fogják ki pótolni. — 41.) Meg-mutatik, hogy a' már eldölt halálos Perek, mi-módon kezdődhesenek újra, vagy az el-kezdődtek mimodon folytattatthassanak tovább. — 42.) A' Igazság ki-nyomozására eddig eszközteni szokott mindennemű Kinzások' nevei el-töröltetnek. — 43.) Perének az első Törvény-székről a' fellyebbre való vitele (*Apellata*) a' Polgárnak úgy, mint a' Nemtelennek meg engedtik. — 44.) Azok a' Perek, mellyek az első Törvény-széknél (*forum primæ Instántziæ*) még el-nem döltek, semmivé tétetnek (*cafsáltatnak*). — 45.)

Illetti azokat a' Pereket, mellyek az első Törvény-Széknél már el-döltek. — 46.) Szóll azokról a' Perekről, mellyek a' Királyi Tábla meg-visgálásától függenek. — 47.) Illetti azokat a' Pereket, mellyek a' Királyi Táblától meg-visgáltattak, és a' Törvényes *Executio*tól függenek. — 48.) A' mellyek a' *Septemvirális* Tabla meg-visgálásától függenek. — 49.) A' mellyek már a' *Septemvirális* Táblától meg-is visgáltattak. — 50.) Illetti azon Pereket, a' mellyek *Executio* alá-is estenek. — 51.) A' Biráknak törvényes Ülések, abban az állapotban helyheztetnek, melyben vóltak 1740. Esztendőben. — 52.) A' 40 napokból álló Törvények folyások szakaszának folytatása, melly Szt. *Mihály* napja előtt 8 napokig szokott vala tartatni, meg-engedtetik. — 53.) Szóll azonn Perekről, mellyek a' Régi Törvényes úton kezdődtek, és még el nem döltek. — Mindazok az *apellált* Pereket követő Törvényes Végső Itéletek, (*Sententiák*) ugy minden Adólságok Törvényes bé-irása (*Intabulatio*), mások jussainak Törvényes ellent mondása (*Protestatio*), és minden Törvényes Vallástételek, mellyek a' ditső emlékezetű II. dik *Joseftől* bé-hozott ujabb Törvényes útján mentek véghez, a' magok erejekben meg-tartattnak. — 55.) Szóll a' Házasági Dolgokról, és az el-válásról. — 56.) A' Király 's az Ország meg-sértésére tzelező vétkeket foglalja magában. 57.) Miképpen kelletik az Erdők pusztítását meg-orvosolni. — 58.) A' Magyar Orzági F. K. Helytartó Tanátsnak Hatalma, Dalmátia, Horváth, és Toth Országokra is ki-terjesztetik. — 59.) A' Horváth Orzágra, ugy a' Felső Toth Orzágnak amaz 3. Vármegyeire, ugy mint Agrám, Körös és a' Várasdi Vármegyékre vetendő Adó, tsak egyedül Ország Gyűlésén határoztafsékmeg, és azon kívül az Adó soha meg ne nagyobbittasék. — 60.) Igéri ō Felsége hogy *Segnia* Királyi Várossa kívánságának eleget téfzen. — 61.) A' *Littorale* Magyar Orzághoz kaptoltatik. — 62.) ō Felsége a' *Diæta* után egy *Deputátot* fog

Hadi és Polgári Férjfiakból rendelni, mely a' *Károlyi* és *Josefi* kereskedésbéli utak között lévő Hellyeken álló Polgári-Törvény-Székeknek el-töröltesén dolgozzon, 's munkáját, a' jövő Ország Gyűlése eleibe terjeszse. — 63.) A' *Várasdini* Hadi Igazgató Széket, a' *Répási* és a' *Keteli* Fogadót illeti. — 64.) A' Nemesek és a' Királyi Városok Polgárai panaszszokat, melyek szerint, ők mind ez ideig a' *Várasdi* Hadi Kormány alá tartozó Hellyeken, ugy a' Bánáti és Károlyvári Határ-székeken, sarkalatos Privilegiumok ellen-is a' Vám fizetésre kényszerítettek, a' Hadi Rendtől vett Tudósítása után orvosolni fogja. — 65.) A' Haza Rendeinek ő Felségének tett ajánlását foglalja magában. — 66.) Az Ország önként ígér ő Felségének 6000 ujj Katonákat. 67.) Egy jobb ujj Polgári és Törvénybéli Alkotványnak ki-dolgozására, ugy a' mostani Ország Gyűlésében el nem igazithatott bajoknak orvoslására *Deputatio* rendeltetik. — 68.) Magyar Ország Széleinek, 's más Határoknak meg-igazítására *Commisariusok* rendeltetnek. — 69.) Azok az *Indigenák*, a' kik a' jövő Ország Gyűléséig a' Hazafiúi Fogadásnak Hitét, 's szabott árrát (*Taxáját*) le nem tejéndik, az Hazafiak *Laisstromából* ki-hagyattnak. — 70.) Azon idegen Országból valók, a' kik a' Hazában *Ekklesiái Tisztségeket* viselnek, a' 'sirosabbakért 1000; a' kisebbekért 200 aranyokat fizessenek az Ország Kintstartó Hazában, és a' Hitet minél hamarább le-tegyék. — 71.) *Hertzeg Kóburg* Hazafiúvá fogadtatik, minden *Taxa* nélkül. — 72.) H. *Váldek* Kristof, B. *Gemmingen*, G. *Clerfé* Károly, G. *Szoró* János, B. *Spielmann*, B. *Born* Ignátz, B. *Mitrovsky* Károly Urak Hazafiakká lesznek. — 73.) Gr. *Wartensleben* Wilhelm, *Lamberg* Filep, és Jolef, B. *Durville* Károly; B. *Mesznill* Jolef, *Tessenberg* János, G. *Mosse* János, *Chamaré* Antal, *Petazzy* Adelmus, *Bonazza* Nepomuk, B. *Kulmer* János; B. *Wenkheim* Ferentz és Jolef, Gr. *Kotulinsky* Jolef, B. *Bruder* Jolef, Gr. *Stockhamer* Jolef Urak Hazafiakká lesznek. — 74.

Márk Gróf Mansfredini, F. Palatinusunk Nevelője, minden Taxa nélkül a' Hazafiak laistromába bérlik.

Tseh Ország. — Még Tseh Országban se volt, ezen időben, a' köz Rendű Embereknek boldogabb sorsa, mint édes Hazánkban, ugyan-is a' Prágai Levelekből azt olvassuk, hogy amaz Magyar Kronikában minden kétség kívül fel-jegyezhető 1790-dik Esztendő, sok ezereket, kivált az Uraság Embereit, még a' bé-faló kenyértől is meg-fosztott: a' honnan kegyelmes Fejedelmünknek parantsolatja-zerint a' Gabona Tárházok meg nyittattak, és ezekből, a' szegény embereknek, egy felől tápláltatásokra, más felől az el-vetésre, elégséges Gabona osztogatott-ki. Felséges Urok, követésre méltó példáját követik a' Tseh Orzági Birtokos Urak is, a' kik Uradalmakban lévő szolgáló embereiknek a' Gabonát ingyen osztogatják.

A' jó Gazdaszszonynak bezzeg ám meg-kell a' zöltséget válogatni, ne hogy étel helyett mérget főzzön; itten egy bizonyos faluban, a' falu Birájának 3 Leányi Petrezselyemmel főtt viz levest ettenek vatsorán. Reggel az Annyok mindeniket, ágyokban magokon kívül találja, kettőt közülök tsak ugyan egy Orvosnak okosága a' Koporsó szélitől vizsgálta hozott: de a' középső örökösön el aludott, mivel ez abból a' Gyökérből leg-többet evett. — Az Orvosok azt állították, hogy e' nem Petrezselyem Gyökér, hanem *Cicuta aquatica* (mér-ges bürök) volt, mely a' Petrezselyem Gyökérhez nagyon hasonlít.

A' Prágai Akadémiában az Ekklesiái Történetek Tanítójának Roykó Urnak, ugyan ezen Történetekről írott Munkáit Romában az Apostoli Szt. Szék a' *Vulcánus* Oltárára ítélte. — Ugyan ezen Ur a' Professori Cathedrától, a' Prágai Érsek kérésére, örökösön el-tiltatott. — De *Leopold* ezen nagy tudományu és érdemű Urat, tsak ugyan vizsgál-

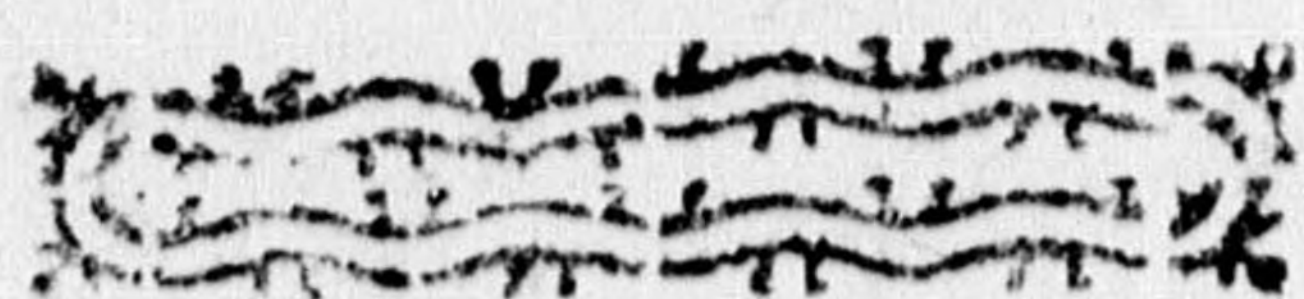
gasztalás nélkül nem hagyá, a' midőn őtet azonnal az Ekklesiái Tseh Országi fő *Commissionál* Ts. Kir. Tanácsosnak és Referensnek rendelni méltóztatta. — Azt beszélik, hogy az ide való Könyv árosok olly parantsolatot kaptak a' Ts. Kir. Könyv Visgálólóktól, hogy többé egy Nem-Catholicus Prédikátiokat se mérjenek árulni.

Tudósítások.

Az Ő Testamentomi Ekklesia' Historiájának második Kötetje a' jövő Pesti Vásárra le fog küldettni. Az árra lélzen egy R. forint. Nemelly érdeemes Urak, hihető az alkalmatóságnak nem léte miatt az első Kötetet az el-múlt Vásárkor el nem vitethették, azok a' 2 dik Kötettel edgyütt *Wéber* Urnak szokott szállásán azt kezeikhez vehetik. — Azok, a' kik Debretzen tájján és Erdélyben jelentték magokat, meg-találhatják a' számokra le küldettett nyomtatványokat a' Debretzeni Collégiumban lakó *Kún Pál* nevezetű Nemes Ifjunál — Mivel pedig a' szük idő miatt, tsak egy Bálnak leküldése-is képtelen drága vólt, ezen terhes költségnek pótolására, három krajtzárral egy Nyomtatványtól többet fognak fizetni.

Bétsben az Iffjú *Gräffer* Könyvárosnál, a' *Mihály* Piatzán találhatik az *Austriai Hadi Kalendárium* 1791-dik *Efstendöre*. — Iro papirosra rajzolatokkal; — zöld kötésben 2 forint. — Rajzolat nélkül 1 for. 20 kr. — Nyomtatás alá való papirosra kék kötésben 54 kr.

Foglalatja. — 1.) A' Gyalog Regementek. a.) Az Ő mostani Proprietarius Generálisaikkal egyet-

temben. b.) Ezen Regementeknek külömb-féle Hadi Teszti. c.) Granatéros Batallionnyai. 2.) A' Lovas Regementek. 3.) A' mostan élő Ts. Kir. Generálisok Neveinek laistroma. 4.) Hadi Rendek. 1-ső. *Mária Theresia Rendje* 2-dik. *Ersébeth Rendje*. 5.) Azon Tisztelet iránt való Rendelések, melyre a' Hadi Ember köteles. 6.) A' Hadi Történetek folytatásai. 7.) A' Veteránai Barlangnak természeti és Polgári Történetei. 8.) Toldalék, melly magában foglalja. — 1.) *Josef* Császárnak a' maga Hadi-Táborától való bútsuzását. 2.) Az Auszriai Hadi-Tábornak Generál Lieutenántjai Neveinek laistromát 1527 től fogva 1780-nig. 3.) Az Udvari Hadi Tanács Elölülőjinek laistromát 1594-től fogva. 4.) Az Agyuzó Seregnek Kormányozóit. 5.) Az Generális Hadi Biztosokat. — Nyomos reménységünk vagyon ahoz, hogy ezen Kötést is éppen azzal a' meg-elégedéssel fogja az érdeemes Közönség el-fogadni, a' melyre az 1790-ben költ Kötést méltóztatta. — Ebben nevezetesen amaz Felsőges és egyfzersmind ditsőlséges *Mária Theresia Rendje*, mely itten az ő szerzésétől fogva mind ez ideig fontos rövidséggel le-hozatik, annyival is kedvesebb leszen az Olvasók előtt, hogy mindenütt fel-jegyeztetett, hogy az ilyen Rendel meg-ajándékozott Keresztes Vitéz, mellyik esztendőben? mitsoda helyen? mitsoda alkalmatossággal? tette magát ezen Rend el-nyerésére érdemessé.